

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Hegyedévre	4 "
Helyben háshoz hozva:	
Egész évre	20 kor.
Hegyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Hegyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétidő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kóriratok visszaszállítását vagy megőrsésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Lesiklás az elvi álláspontokról.

(K. Ö.) Az argentinai husbehozatal nem olyan egyszerű kérdés, mint a mi-lyennek első pillanatra látszik. Nem csu-pan arról van szó, hogy egypár ezer mm. fagyasztott hust beeresztünk-e, vagy sem, hanem egyúttal fontos vámpolitikai elvi kérdéssről is.

A közös vámterület ugyanis a legtöbb állammal a legtöbb kedvezményi elv alapján kötött kereskedelmi szerződést, a mi egyenlő elbánást tételez fel a szerző-dött államokkal szemben. Amit egyik ál-lamnak adunk, azt ugyancsak a legtöbb kedvezményi elv alapján a többi szerző-dött államtól sem tagadhatjuk meg. Ha Argentinának megadjuk a husbehozatali engedélyt, nincs ok, hogy a többi ten-gerentuli államoknak is meg ne adjuk a husbehozatalra a hasonló engedélyt.

Anglia már is felemelte tiltakozó sza-vát és bár még nem hivatalosan, de eléggé érthetően a tudunkra adja, hogy az ar-gentinai fagyasztott hus behozatala a leg-több kedvezményi elv megszegése és ha Argentinának megadjuk az engedélyt, ezt joggal követeli a tengerentuli országok mindegyike. Anglia első sorban természe-tesen gyarmataira gondol, melyek szá-

mára az Argentinának adott hasonló kedvezményt akarna kieszközölni.

És ezt nem is vesszük Angliának rossz néven. Mert utóvégre természetes folyománya a gazdasági előretörtetésnek, hogy mindenki oly előnyöket csikar ki a szerződő léltől, amilyent csak tud.

Anglia állásfoglalása azonban reánk nézve komoly intelem. Arra figyelmeztet, hogy ha egyszer megengedjük, hogy az osztrákok az elvi álláspontokról leszorítsa-nak, akkor itt nincs megállás és mi las-san elveszítjük mindazokat a biztosíté-kokat, melyeket az állategészségügyi és állatbehozatal körül magunknak nagy ne-hezen megszereztünk.

A husbehozatalt és az állategészség-ügyi ellenőrzést szabályozza először az 1909. március 16-án létrejött pótszerző-dés, mely a Balkán összkontingenst sza-bályozza, másodsor a kiegyezés 20. szakaszának 12-ik §-a, mely szerint ál-lategészségügyileg nem kifogástalan or-szágból csak mind a két kormány beleegyezésével lehet állatot, hust és ál-lati termékeket behozni.

Az állattenyésztés fejlődésének ezek a garanciális törvényei. Ezek a biztosíté-kok azonban folyományai annak a nagy-

luku vámvédelemnek is, melyet az osz-trák iparnak a kiegyezésben biztosítottunk. Ezen garanciális törvények ellen tör Ausztria, amikor az argentinai hust akarja behozni, amikor azt akarja, hogy az elmaradt román husszállításért Szer-biának nagyobb huskontingenst adjunk és amikor a magyar kormány a monteneg-rói vámszerződést a jelen alakjában elfogadta.

Már két ízben leszorítottak bennün-ket az elvi álláspontokról. Először akkor, amikor beleegyeztünk az argentinai hus behozatalába. Tehát oly országból impor-tálunk, mely állategészségügyileg kifogás alá esik. Másodsor akkor, amikor elfo-gadtuk a montenegrói vámszerződéses törvényjavaslatot, mely megadja Monte-negrónak azt a jogot, hogy a cattarói területre élő állatot importálhasson.

Bár ezek a dolgok figyelmeztetésül kellene, hogy szolgáljanak, mi mégis to-vább tárgyalunk az osztrákokkal. Holott a teendő az lenne, hogy jogainkra való hivatkozással egyszer és mindenkorra tiltakoznánk az argentinai hus behozatala ellen. Másodsor a Montenegróval kö-tendő szerződést csak abban az esetben engedjük törvényerőre emelni, ha előbb kieszközöljük, hogy Németország a cat-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Philippa és az automobil.

Meg egy kissé elkésett a reggelivel. Phi-lippát már az ablaknál találta, amint kezében egy kis darab kenyérral mohón tekintett ki az ablak alatt elterülő fehér utra.

— Nem várhatok tovább, mondta. Nézz ki s meglátod a zöld, a kék és az aranycsodát! Micsoda idő ez, Meg! Hány perc alatt készül szel el?

— Tíz perc alatt — felelte Meg. — És hová megyünk?

— Nincsen tervem. A tervek csak egy más formája az előítéletnek. És ha az ember véletlenül nem nagyon határozott, az ilyen terv mindig befolyásolja.

— De, — vetette ellen Meg — ha nem tudod hová mégy, milyen térképet viszel ma-gaddal?

— Nem viszek térképet — szolt Philippa elutasító kézmozdulattal. — A térkép valóság gal hipnotizálja az embert. A nyílt uton való élet tele van véletlenekkel s hogy az ember e véletleneket teljesen élvezhesse, rá kell magát bíznia az impulzusra. Siess. A motor az ajtó előtt áll.

Meg gyorsan megitta a teáját s egy fátyolt kötött a kalapja körül, aztán elin-dultak.

— Merre menjünk? — kérdezte Philippa, amint elfoglalta helyét a keréknél.

— Hová vezetnek ezek az utak?

— Az automobilvezetőt minden ut a Para-dicsomba vezet.

— Akkor hát mindegy, akármelyiken me-gyünk.

— Bezárjam a szememet s hagyjam a mo-tort ősztönné?

— Nem, Phil. Nagyon is korán jutnánk ugy el a Paradicsomba. Vegyük hát a középső utat s reméljük a legjobbat.

Meg úgy gondolkodott, hogy akárhová ve-zet is a két másik ut, a középső is bizonyosan vezet valahová. Egyikük sem tudta, hol járnak s rettentően élvezték az utat, mely minden for-dulónál új meglepetést hozhat reájuk. Mind-kettő a maga módja szerint: Phil mint moto-rista. Meg mint a természetnek rajongó cso-dálója.

De egyszer, hosszú idő múltán megszólalt Philippa:

— Szeretnék egy roastbeefet enni.

— De hol? — kérdezte Meg, a ki szintén érdeklődött a dolog iránt.

— Azt hiszem, Millingtonnak erre kell fe-

küdni valahol, — jegyezte meg Philippa — ott kapunk hust.

— Millington? — ismételte Meg. — Hi-szen ez az a vállalkozó kis falu, az új garage-zsal! Keressük meg!

A következő néhány percben csendesen maradtak, aztán megszólalt Phil:

— Meg, ő sántit. Nézd meg csak a kere-ket a te oldaladon! Mi van a pneuval?

— Lapos, mint a szalag — felelt Meg.

Philippa leszállt az ülésről s meglepettetten a kereket. Felemelkedett s végignézett az uton. Finom ujjhegyeivel megspogatta a pneut, aztán leült az árokparton.

— Nem tudod megcsinálni? — kér-dezte Meg.

— De igen.

— És megcsinálod?

— Ki tudja? Majd megmutatja az idő.

Meg türeimetlenül válaszolt:

— Na én mindenesetre kiszállok és élelem után nézek. Elmegyek a sarokig s ott megta-pasztalom, nincs-e falu a közelben?

Két perc múlva vidáman futott vissza:

— Győzelem! — kiáltotta. — Nemcsak étel van, de segítség is s minden kényelem né-hány méternyire innen! Millingtonba értünk volna egy pillanat alatt, Phil és az új garage

Ne féljen és ne
rettegjen a
kolerától, mert

Itt a király

KAPHATO MINDENÜTT.

legegészségesebb alkalikus
baktérium mentes
űditő és borviz

tarói területet exterritoriális területnek fogja tekinteni.

Ha ezt megtenni elmulasztjuk, úgy Németország szarvasmarha-importunk ellen el fog zárkózni, amint Montenegróból egyetlenegy marhavészes állatot fognak importálni. Amit holt bizonyosra vehetünk.

Előáll tehát a következő helyzet: Tengerentuli hus beözönlése, a német határ elzárása. Az osztrák piacnak olcsó hússal való ellátása. A magyar állattenyésztés visszafejlődése.

Az egész husakciónak ez a célja. Ez a kérdés is van olyan fontos, mint a véderőreform, mivel a nemzetvagyon egy tekintélyes részének, az állattenyésztés jövődjéről és az agrárpolitikáról van szó.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, augusztus 8.

Berzeviczy Albert elnök egyenyed 11 órakor nyitja meg az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítik.

Elnök bemutat hat feliratot a katonai javaslatok ellen és az általános titkos választójog mellett. Ezeket a feliratokat Gyűrűs, Bezzeréd, Nagy-Kaporna, Tilaj, Mányosfa és Padár községek terjesztették fel. Javasolja, hogy a feliratok részben a Ház asztalára tétessenek le, részben pedig adassanak ki a kérvényi bizottságnak.

Ráth Endre kéri, hogy minden felíratra külön-külön tétessék fel a kérdés és mind-egyikre nézve ellen indítványt nyujt be, mely szerint a különböző bizottságokhoz adassanak ki a feliratok.

Hajós Kálmán: Ne a sóhivatalnak? (Elnök derűlttség. Zaj.)

Felkiáltások balról: Maguk menjenek oda!
Elnök jelenti, hogy Gyűrűs község felíratára nézve husznál több képviselő névszerinti szavazást kér. Ezt elrendeli. Öt perc szü-

net után megtörténik a névszerinti szavazás, amelynek eredményét a következőképen hirdeti ki az elnök: Igennel szavazott 115, nemmel 16 képviselő, a Ház tehát 99 szótöbbséggel az elnöki előterjesztést emeli határozattá. Az elnök az eredmény kihirdetésénél egy pillanatra eltéveszti a számarányt s a hiányzó 325 képviselő számát mondja a nemmel szavazóknál, — ami élénk derűtséget, — az ellenzéken pedig nagy meglepetést keltett.

A teremben lévő néhány szélsőbali képviselő nagy csodálkozva nézett körül: hogy lehet az, hogy egyszerre oly sokan vagyunk?

A következő négy felirat feletti határozat hozatalnál husz-husz képviselő névszerinti szavazást és annak a következő ülésre való halasztását kéri.

Padár község felírata feletti határozathozatalnál megint névszerint szavaznak.

A Ház ez esetben 111 szavazattal 13 ellenében az elnöki előterjesztést fogadja el.

Telegy József be terjeszti ezután a hetedik bíráló bizottság jelentését, mely szerint Kristóffy József a végleg igazolt képviselők sorába igttatattik.

Felkiáltások a jobb oldalon: Kár?

Következett napirend szerint a névszerinti szavazás a kassai polgárság kérvényére vonatkozó elnöki előterjesztés és Lovászy Mártonnak ezzel szemben beadott ellenindítványa felett.

A Ház természetesen ebben az esetben is az elnöki előterjesztést fogadta el és mellőzte az ellenindítványt.

A pilisszántói polgárság kérvényére vonatkozó elnöki előterjesztést ugyancsak határozattá emelte a Ház és elvetette Lovászy ellenindítványát.

Oberwalder és Ladstädter

udvari kalapgyárosok
szalmakalap készítményei legkedvezőbben
REICHARD áruháza
özégnél kaphatók.

115 A

az első ház. Gyere, egy lépésnyire van innen s oda is hegynek lefelé kell menni.

Philippa felemelkedett helyéről s mosolyogva foglalta el helyét a kerék mellett. Igen, tényleg itt feküdt előttük a falu, s egy kissé beljebb az utól ott volt az új épület is, a garage. Philippa megállt a ház előtt, mérlegelve nézte végig előlérszét, mosolygott, aztán befordult a kapun.

Meg összerázkódott:

— Phil, éppen egy hüvelyknyire voltunk attól a faltól — jegyezte meg szigorúan.

Philippa mentegetőzött:

— Kifelé jövet majd snájdigabb lesznek. Fél hüvelyknek éppen elég távolságnak kell lenni egy jól nevelt automobil számára.

A garageban két kis auto állt és egy férfi. Philippa felemelte fátyolát, megsimította szőke haját s szelid kék szeméit a férfi felé fordította.

— Ugy, hát ez az új garage — morgogta.

A férfi is mosolygott.

— Igen, — felelte — ez az új garage.

— Tetszik nekem — felelte Phil leereszkedőleg. — A magáé? Meg lehet itt igazítani ezt a kis hibát? — Ezzel autója kerekére mutatott.

— Igen, természetesen! — felelte a férfi. Sajnálom, hogy az embereim nincsenek itt e pillanatban. Nagyon sietős a dolog?

— Nos, előbb még villásreggelizni szeretnénk, s aztán azonnal indulnánk. Van itt a közelben egy korcsma vagy kifőzés, ahol valami harapnivalót kaphatnánk?

A garage-tulajdonos tévovázott, aztán egy közeli kis ház felé intett, mely mintegy folytatása volt a garagenak.

— Azt hiszem, odabenn kaphatnak valamit — mondta. — Nem valami jót persze, hiszen erre nem igen jön utas. De ha az ember éhes... Azalatt majd rendbehozom a pneut.

— Köszönöm, ön nagyon szives — szölt Philippa s ismét rámosolygott. — Es mi megvárjuk.

— Oh, ő gentleman — jegyezte meg, a mint távozott.

— Ezek gyakran gentlemanek — szölt Philippa álmodozva.

Ő a többi autót nézte.

— Itt nem sok munkája akad — mondta Meg. — Nagyon örült, hogy végre munkát kapott. Bizonyosan mi voltunk az első kliensei.

Philippa intett a fejével.

— Ez nagyon valószínű — jegyezte meg. — Mindenesetre úgy nézett ki, mintha nem lenne ehhez a munkához szokva. Na majd elmúlik ez a nagy udvariassága később.

Néhány perc múlva visszatért a férfi s elvezette őket a kis házba s itt egy barátságos drawing-roomba, a mely a kertre nézett.

— Oh be kedves! — kiáltott fel a könnyen lelkesülő Meg. — Azt hittem, hogy ez rettenetes lesz! Phil, maradjunk itt éjszakára is. — Kérdezzük meg, hátha van kiadó szoba.

A csengő után nézett, de a garagebeli

A nagyváradi függetlenségi párt értekezlete.

Harc a verseci átirat ellen.

A nagyváradi függetlenségi és 48-as párt tegnap délután tartotta a városi közgyűlés előtti szokásos értekezletét, melyen első sorban is a három verseci átirattal foglalkozott és elhatározta, hogy a közgyűlésen teljes erejéből fog harcolni a tanács javaslata ellen.

Az értekezleten dr **Stokker** József elnöklété alatt jelen voltak: Kis Dávid, Cser János, Weisz Lajos, Sas Ede, Czeglédy Jeremiás, Kelen Béla, Schwartz Izidor, Pásztor Ede.

Ponthon 6 órakor nyitotta meg az ülést dr **Stokker** József. Kisebb ügyek után áttértek a verseci átiratokra. Dr **Stokker** ismertette a három átiratot. Az első a katonai tulkövetelések ellen szól, amelyet még április hóban küldött át Nagyváradnak, de amelyet csak most dr **Stokker** József beadványa után tűzött ki a tanács napirendre. A tanács napirendterését javasol. A második átirat, — az általános titkos választójog érdekében a képviselőházhoz intézett felirat — tárgyában szintén napirendterését javasol a tanács, míg a harmadik átiratot, hogy t. i. a törvényhatóság tiltakozzék az obstrukció ellen, elfogadásra ajánlja.

Ezzel szemben az értekezlet indítványozza, hogy a törvényhatóság foglaljon állást az első és második átirat mellett és a harmadik ellen.

Stokker az obstrukció jogos voltát fejtegeti és ismertette a javaslatok káros voltát.

Weisz Lajos indítványára elhatározta, hogy halasztó indítványt nyujtsanak be, mert a közgyűlés egyszer kimondotta, hogy fontos ügyeket a nyári hónapokban nem tárgyalnak.

Elhatározta, hogy felkéri a függetlenségi párt tagjait, hogy a közgyűlésen teljes számmal jelenjenek meg.

Erős, harcias hangulat uralkodik a függet-

férfi hirtelen közé és a csengő közé állott.

— Nem hiszem... — dadogta.

De Philippa félbeszakította:

— Lenne oly szives rendbehozni előbb a pneut? — kérte mosolyogva. Szeretnék mielőbb távozni. Rögtön, amint ezt a kitűnő reggelit elfogyasztottuk.

Mialatt a férfi a kerék mellett térdelt, csodálatosan fiatal mosoly futott át vonásain.

— Remélem, — mondta félhangon önmagának — remélem, hogy nem fog tulságosan haragudni.

Gyorsan dolgozott, de Meg és Philippa már megreggeliztek, mire ő elkészült munkájával.

— Különös egy korcsma ez — kezdte Philippa. — Nem akarnak pénzt elfogadni az elfogyasztottakért. Csengettünk, csengettünk, de senki se jött be.

— Mit tegyünk? — kérdezte Meg.

— En abba hagynám a dolgot — morgogta a férfi.

— Abba hagyná? De hogyan? Hiszen csak meg kell fizetni a reggelinket?

A férfi kissé kiegyenesedett, szemére húzta capyját s zavart mosollyal szölt:

— Bocsánat, csak éppen ezt az egyet nem tehetik. Remélem, megbocsátanak, de a korcsma, a korcsma nem korcsma. Ez az én lakásom.

Philippa hidegen bámult rá.

— És a garage?

lenségek között, s a közgyűlési terem kemény összetűzésnek lesz a színhelye csütörtökön.

Azután a közgyűlés többi pontjait tárgyalák. Sas Ede bejelentette, hogy interpellálni fog a Bunyitay-ligeti tarthatatlan állapotok miatt, kéri fogja a számadásoknak a közgyűlés elé való terjesztését.

Kisebbségi ügyek tárgyalása után az értekezlet véget ért.

Mit tárgyal a város?

Az augusztus havi közgyűlés.

A csütörtökön kezdődő városi közgyűlés, dacára annak, hogy a kánikulában vagyunk, igen érdekes ülésnek ígérkezik. Az ülés tárgyszorozata a következő:

1. A polgármester jelentése az előző havi közigazgatás állapotáról. 2. Versecz thjf. város közönsége a katonai túlkövetelések ellen a jelenlegi parlamenti obstrukció ellen tiltakozó feliratát, továbbá az általános egyenlő és titkos választói jog törvénybe iktatása tárgyában intézett feliratát pártolás végett megküldi. 3. A tanács előterjesztése az utcaburkolási munkálatoknál szükséges póthitel engedélyezése iránt. 4. A tanács előterjesztése a községi polgári leány, a községi polgári fiú iskolához szükséges párhuzamos osztályok felállítására tárgyában. 5. A tanács előterjesztése az elemi iskolai tanítók részére szünidei tanrajz tanfolyam létesítése és ehhez szükséges összeg engedélyezése iránt. 6. A tanács előterjesztése a szennyvízvezető medencén szükséges véztkifolyó építésének engedélyezése iránt. 7. A tanács előterjesztése a Szaniszló és Uri-utcák között levő Nyomda-utca csatornázásának engedélyezése iránt. 8. A tanács előterjesztése a Liget és Menház-utca esővíz levezető csatornája elkészítésének engedélyezése iránt. 9. A tanács előterjesztése a Szaniszló és Sal Ferenc-utca között levő Kiss utcában a vízvezetési főcső lefektetésének engedélyezése iránt. 10. A tanács előterjesztése a gyámpénztár 1910. évi zárszámadásának és az elhagyott gyermekek segély alapjának do-

tációja tárgyában. 12. A tanács Rimanóczy Kálmán alapítványra vonatkozó alapító oklevelet a magyar kir. belügyminiszter ur leiratának megfelelőleg módosítva beterjeszti. 13. A tanács özv. Tuzseng Adolfné által a Csesztivó intézet javára tett alapítványról szóló oklevelet jóváhagyás végett beterjeszti. 14. A tanács előterjesztése Oláh Ferenc földbérlet átruházása iránti szerződés tárgyában. 15. A tanács előterjesztése Feldstrick Kálmánnal a könyvkötő munkálatokra megkötött szerződés tárgyában. 16. A tanács Rósenberg Izsóval és Tátray Sándorral a Szent-László-tér csatornázási munkálataira kötött szerződést jóváhagyás végett beterjeszti. 17. A tanács előterjesztése a levéltár kiselejtezése folytán kikerülő iratok megsemmisítésére vonatkozólag. 18. A tiszántuli ref. egyházkerület püspöki hivatala meghívása dr. Baltazár Dezső püspök beiktatási ünnepejére. 19. Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület meghívása 25 éves jubileumi közgyűlésére és ezzel egyidejűleg tartandó országos közművelődési kongresszusra. 20. Az Országos Patronage egyesület meghívása Kassán szeptember hónapban tartandó kongresszusra. 21. A tanács előterjesztése a Magyarreklám vállalat részvénytársasággal a színházfüggöny hirdetési vállalatára kötött szerződés meghosszabbítása iránt. 22. A tanács előterjesztése a tanítók házára törsvagyyon alaptól tett adomány tárgyában (III-ad izben van kintüve.) 23—31. Köztérvelési ügyek. 32. A tanács előterjesztése a Nagyváradon felállítandó költés és szövő gyár részére megadandó kedvezmények és a gyár építésére szükséges terület megengedése iránt. (I-ső izben kintüve.) 33. A tanács előterjesztése a Biharmegyei gazdák áru és hitelintézete által a sertéshizláló telep kibővítése és szalámi gyár felállítására szükséges terület átengedése iránti kérvénye. 34. A tanács a villamos telep mellett fekvő s Ehrenfeld Márton és neje tulajdonát képező telek megvételére beadott ajánlatot beterjeszti. (I-ső izben kintüve.) 35. Ince Lajos kérvénye idomtéglai választások gyártelep részére szükséges terület átengedése iránt. 37—43. Előleg és személyzeti ügyek. Nagyvárad, 1911. augusztus hó 8. Bordé Ferenc, főjegyző.

Az edelényi rémes rablógyilkosság.

Tagad a gyilkos.

Az edelényi rémitő gyilkosság ügyében a hatóság a legerélyesebben nyomoz. A vizsgálat eddigi adatai azt bizonyítják, hogy nem cigányok, mint először gondolták, követték el az új dányosi vérfürdőt, hanem a letartóztatott Regula Ede asztalos legény és a társai, akiket azonban elfogni a mai napig még nem lehetett.

Minden adat Regula Ede bűnössége mellett bizonyít, aki korokul tagad ugyan, de a bizonyítékokkal szemben nem tud egy cseppet sem védekezni.

Folyik a nyomozás.

A csendőrség kihallgatta Zsóka Terézt a Regula menyasszonyát, azonkívül házkutatást tartott szülei és rokonai lakásán, de semmi eredményt elérni nem tudott. Kihallgatták Regula apját is, id. Regula Edét, aki a fejszéről azt mondta, hogy olyan, mintha az enyém volna.

Terhelő adatnak tartja a csendőrség azt a hét vasuti jegyet, amelyek közül az egyiket az első helyszíni vizsgálat alkalmával találták a véres szobában, míg a másikat Regulánál találták. Az egyik Miskolcra—Edelénybe, a másik pedig Edelényből Miskolcra szolt. Regula nem tud elfogadható magyarázatot adni a jegyekre nézve.

Folyik a nyomozás a bűntársak ellen is. Mert lehetetlennek tartja a csendőrség is, hogy

a vézna, sáppadt, gyenge legény egymagában követte volna el a többszörös gyilkosságot.

Eredményt azonban még nem tudtak elérni. Letartóztatták Kiss László kondást és egy ácsmunkást. Később azonban szabadon engedték őket, mert az alibiüket tudták igazolni.

Az áldozatok.

Az egész község szomorú részvétele mellett temették el a rettenetes gyilkosság két áldozatát Czeisler Henriket és a feleségét.

A harmadik áldozat, Czeisler Gizella még él. Ott fekszik a miskolci kórház egyik külön szobájában, mellette virraszt egy szenvedésektől megtört kisirt szemű öreg asszony az édes anyja.

Mint késő éjjel budapesti tudósítónk telefonon jelenti Czeisler Gizella este 7 órakor, anélkül hogy egy pillanatra is eszméltre tért volna, a miskolci Erzsébet kórházban meghalt.

Milyen a termés?

Miért nem volt arató-sztrájk.

A vármegye legtöbb részében befejezték az aratást, sőt a cséplési munkálatok is a végét járják. Az idei aratás normális időben és pedig mondhatni, példásan folyt le. Sztrájk mindössze egy-két helyen volt, ezeket is békésen intézték el. A munkások csodálatosképpen az idén jobban tartózkodtak az oktalan sztrájk-tól, mint az előző években. Ennek azonban van egy igen fontos és eddig még nem ismert háttere.

Mint fővárosi tudósítónk jelenti, a földmívelésügyi miniszter az aratás megkezdése előtt tetemes munkaerőről gondoskodott. Ez a munkaerő az aratás tartama alatt állandóan készenlétben volt. A földbirtokosokat a miniszter jó előre értesítette is erről a tartalékos munkaerőről és szerződést is kötött a birtokosokkal, hogy szükség esetén megfelelő munkást fog rendelkezésükre bocsátani. Ez a gyakorlati intézkedése a kormánynak állandóan józan észnél tartotta a munkásokat és így tartózkodtak minden komolyabb lépéstől.

Az aratás befejezést nyervén, abban az időben vagyunk, amikor általánosságban megállapíthatjuk az év eredményét. Eszerint az idei termés elsőrendűnek nem mondható, csak második fokozaton áll: kielégítő. A buza, árpa, rozs megfelelő, míg a kukorica határozottan gyenge. Bár az utóbbi esőzések nagyot segítettek rajta. A gyümölcsstermés jobb, mint az előző évi volt. A szőlő sok helyen az 1908. évi bő termést éri el.

Az időjárás nem volt kedvező. A száraz tél alatt a megye nagy részében elszaporodtak az egerek, melyek a vetésben roppant nagy károkat okoztak.

A tavasz kedvezően indult. Később a nagy szárazság nagyban hátráltatta a veteményeket. Mindazonáltal megállapítható, hogy a gazdának nincs vesztesége.

A tegnapi nap folyamán beérkezett jelentéseink szerint:

A béli járásban a termés kielégítő, kukorica nincs a nagy szárazság miatt. A gyümölcs jó.

A tenkei járás termése jó. A tengeri gyenge, gyümölcs kevés, a szőlő elég jó.

A cséffai járásban a termés meglehetősen. Tengeri kevés lesz.

A biharkeresztesiben a rozs termés gyenge, tengeri rossz. Az egerek nagy károkat tettek. A szőlő elég jó.

— Sajnálom, de az sem éppen garage. Azaz, hogy az én privát garageom.

— Es a falu? Ez nem Millington lenne?

— Oh, nem. Ezt Wenlevnek hívják.

Meg vérvörös lett, de Philippa mereven folytatta?

— Mért tette ezt?

— Nem tehettem róla — könyörgött a fiatalember. — Egy mértföldnyire van innen a legközelebbi korcsma s a pneu teljesen ellapult. — Aztán meg hiszen annyira éhesek is voltak.

Philippa önkénytelenül elmosolyodott s a fiatalember bátrabban folytatta:

— Nemde?

Philippa elnevette magát.

— Bizony — mondta meggyőződéssel. —

Es maga nagyon jó volt és mi hála vagyunk kötelezve ön iránt. Ha az igazat megmondta volna nekünk, most is éheznénk s a pneu se tehetne több szolgálatot.

Keskeny kezével bucsut intett neki s felült a motorra. Onnan szolt vissza még, megmondva nevét s hozzácsatolva egy meghívást másnapra, villásreggelire.

De amikor kijutottak a kapun, még mindig annyira zavart volt, hogy nem vette észre, hogy Phil elérte ideálját s tényleg fél hüvelyknyire haladt el a kőfal mellett.

— Oh Phil, — mormogta szemrehányóan — hát nem rettenetes tévedés volt-e ezt a házat nyilvános garagenak nézni?

— Eo nem néztem annak, gyermekem, — szolt Phil — csak te. — Elhallgatott, mosolygott, aztán hozzátette: — Azután meg én annyira gyűlölöm a panne-okat!

Rudolph Stawel.

A berettyóújfalui járásban a termés elég jó. Arpa kevés lesz. A szőlő jó.

A margitai járásban a termés közepes. Tengeri kevés lesz. Szilva termés egyáltalán nincs s így pálinka főzés sem lesz. A szőlő jó.

A belényesi járásban a termés jó. A buza közepes. A tengeritől nem sokat várnak, bár az eső most segített rajta.

Az elesdi járásban a termés jó. Gyümölcs közepesenél jobb, szőlő jó. Tengeri rossz.

A magyarcsékei járásban a termés jó. Tengeri gyengénél jobb valamivel. A gyümölcs jó.

A székelyhídi járásban kielégítő a termés. Az árpa gyenge, a bükkönyben sok kárt tett a hamutéreg. A gyümölcs jó.

A sárréti járásban a termés jó. Gyümölcs elegendő. A szőlő jobb, mint az előző évi volt.

UJDONSÁGOK.

* **Plébánosi kinevezések.** A harmadfélvi interregnum alatt megüresedett plébániák betöltésével más plébániák üresedtek meg, melyekre gróf Széchenyi Miklós püspök még júliusban pályázatot hirdetett. E plébániákat most töltötte be a püspök. A Wenckheim grófok kegyuri bemutatása alapján békési plébános lett Barabás György eddigi újkigyósi plébános, kinek utódja Kovács Márton, eddigi tenkei adminisztrátor lett. A Lónyay Johanna kegyurasága alatt álló ujjalotai plébániát Hassay Gyula volt biharpüspöki adminisztrátor nyerte el. Mezőpeterdi plébánossá — az Elekcsalád kegyuri bemutatása alapján — Pák Emánuel va-kóhi lelkész lett kinevezve, az ő utódjává pedig Dávid Kornél magyarpatoki lelkész, az utóbbi helyre pedig Hermann Károly volt csabai káplán került. Elesdi plébánosnak gróf Bethlen kegyuri bemutatása alapján Kosics Gusztáv volt biharkeresztesi adminisztrátort nevezte ki a püspök. Mezőbenyeni lelkész Gáspár István bucsatelepi lelkész lett s végre Micskére ideiglenes helyettes lelkésznek Szabó István karkáplánt rendelte a megyés püspök. Ezzel kapcsolatban megtörténtek a káptalani áthelyezések és az új misések kinevezése is, melyet legközelebb fogunk közölni.

* **A nagyváradai építőiparosok memoranduma.** A napokban teljes szövegében közöltük azt a memorandumot, melyet a nagyváradai építőiparosok szövetsége intézett a városhoz. Ez a memorandum nem kerül a legközelebbi közgyűlés elé. Tegnep ugyanis a tanács úgy határozott, hogy a memorandumot előbb az ipartestületnek és a kereskedelmi és iparkamarának adja ki véleményezés végett.

* **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Missei Arpád dr. m. kir. pénzügyi fogalmazógyakornokot fogalmazóvá nevezte ki és a nagyenyedi kir. pénzügyigazgatóságához helyezte át.

* **Esküvő.** Ertsey Géza béli főszolgabíró tegnep tartotta meg esküvőjét Bálben Kallós nyugalmazott jegyző leányával Jolánnal. Az esküvőn Ertsey Péter és Kallós Lajos voltak a tanúk. Az esküvő szűk családi körben folyt le.

* **Lemondott, mert nem kapott szabadságot.** Pár héttel ezelőtt a Nagyváradai Napló azt írta dr. Osváth Jenő geszti körorvosról, hogy ismeretlen módon eltűnt állomáshelyéről. Ez a hír olyan formában nem fedte a valót. Az orvos eltűnéséről a következők felelnek meg a tényeknek. Dr. Osváth Jenő július 16-án beadványt intézett a csétfai főszolgabíróhoz, akitől július 20-tól július 28-ig terjedő időre szabadságot kért fontos családi ügyeinek rendezése végett. A főszolgabíró

kérelmet nem teljesítette, illetve annak megadását az alispán előtt nem véleményezte. A kérvény beérkezett az alispánhoz, aki a főorvos és főszolgabíró véleménye alapján tekintettel a közelgő fenyegető kolera járványra, a szabadságot nem adta meg. Amíg a beadvány fórumról-fórumra járt, addig a körorvos, aki egyszerűen a geszti uradalom orvosa is, elutazott Gesztről szüleihez. Mikor hazaérkezett, tudomására hozta a főszolgabíró az alispán intézkedését. A körorvos erre nyomban beadta körorvosi állásáról a lemondást. A főszolgabíró a lemondást el is fogadta és egyidejűleg intézkedett, hogy a megüresedett körorvosi állást dr. Molnár István csétfai járási orvos lássa el, mint helyettes. A megüresedett körorvosi állás betöltése iránt meghirdetik a pályázatot. Az esetről tegnep tett jelentést a főszolgabíró az alispánnak.

* **A Rimanóczy-fürdő tatarozása.** A Rimanóczy-fürdő gondnoksága tegnep jelentést tett a városi tanácshoz, hogy a fürdő tetőzete, tekintettel az épület biztonságára föltétlen javítást igényel. A javaslattal legközelebb foglalkozik a tanács.

* **Öngyilkosság a szállodában.** Hönig József idült tüdőbeteg, e hó 3-ikra óta lakik Nagyváradon, a Nemzeti-szálloda egyik szobájában. Tegnep reggel nagy kiabálást hallott a szálló személyzete Hönig szobája felől. A szoba-asszony és a pincér rögtön beszaladtak és ott találták Höniget az ágyon fekvő, eszméletlenül. A gyorsan előhívott mentők beszállították a biharmegyei közpórházba, ahol kevés idő múlva meghalt. A rendőrség a nyomozást folyamatba tette és a helyszíni vizsgálat alkalmával az ágya mellett levő éjjeli szekrényen egy üres morfiomos üveget talált. Ebből következtetik, hogy Hönig öngyilkosságot követett el. A kir. törvényszéki vizsgálóbíró a boncolást elrendelte. Személyazonossága megállapítása iránt a rendőrség intézkedett.

* **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, Maszrek Gyula dr. nagyváradai püspökségi iktatót nagy gyász érte. Ugyanis e hó 6-án meghalt az édesatyja Maszrek Pál, Szatmárnémetiben. Az elhunytat felesége Steinberger Berta, néhai dr. Steinberger Ferenc váradi kanonok testvére, nyolc gyermek és kiterjedt rokonság gyászolja.

* **Állat az emberben.** Felhíborító dologról értesít minket margitai tudósítónk. Patuká János favágó tegnep az úgynevezett Sárándi udvarban volt fát vágni. A favágó munkáját Sallay Róza 12 éves kis leány nézte. Amikor az udvarban senki sem látta őket a magáról megfélemedezett ember megtámadta a kisleányt és merényletet akart ellene elkövetni. A kisleány segítségért kiáltott és így sikerült magát kiszabadítani a Lestialis ember karmai közül. A leány sirva futott haza, ahol elpanaszolta a vele történeteket édes anyjának. A hallottak felett az anya annyira felháborodott, hogy nyomban Patukához ment és kérdőre vonta. A favágó gorombaságokkal fogadta az anyát, majd mikor ez kijelentette, hogy a hatóság kezébe fogja adni az ügyet, a favágó a melléte lévő fűrész felragadva, azzal úgy mellébe vágta a szerencsétlen asszonyt, hogy az eszméletlenül rogyott össze és orrán száján ömögött a vére. Az eset szemtanui nagy lármát csaptak és értesítették a csendőrséget, mely első sorban a favágót vette őrizet alá. Az asszony még mindig eszméletlenül fekszik s az az orvosok véleménye szerint nem is marad életben. A hatóság megindította a vizsgálatot.

* **Hátbaszúr napszimos.** Hura Flóra, lugosi illetőségű napszimos, tegnapelőtt este 8 órakor hazafelé ment a Kolozsvári-utcán. Utközben, a vámnál találkozott Mocsár Tógyer, tasádői illetőségű napszimosmal, aki régi haragosa. Szóváltás keletkezett köztük és összeverekedtek. Verekedés közben Mocsár Tógyer kést rántott és Hura Flórát hátba szúrta. Hurát súlyos sérülésével a mentők az izraelita kórházba szállították. A közelben levő rendőr Mocsár Tógyert a rendőrségre kísérte, ahol őt letartóztatták. A bűnvádi eljárást folyamatba tette ellene a rendőrség.

* **Meggyújtotta a testvérét.** Debrecenből jelentik: Hajduszovát községben rémes katasztrófa történt tegnep. Szabó József odaváló gazda és a felesége eltávoztak hazulról. Egy 8 hónapos csecsemőt S. abóék Imre nevű 6 éves fiukra bízta. Mialatt a szülők távol jártak, a kis fiu elúnta magát s gyufát gyújtogatott. Az eldobott gyulaszállaktól tüzet fogott a csecsemő bölcsője, melyben az apróság szénné égett. A lángok már a szoba butorzatát is nyaldosták, ekkor azonban a szomszédok észrevették a tüzet és eloltották. A kis Szabó Imrét súlyos égési sebekkel szállították be a debreceni kórházba. A szülők ellen gondatlanság miatt a vizsgálatot megindították.

* **Garáza bérkocsis.** Nagy csődület volt tegnep délután Színház-utcán. Egy ott állomásozó bérkocsis Perjéssy László a 90 sz. egyfogatu kocsisa berugva garázdálkodott. A Bémer-téri őrszem Tóth Lajos 17. számú rendőr beakarta kísélni. Perjéssy László nem csak hogy ellenszegült, hanem még Tóth rendőr nyakát is fojtogatni kezdte és őt arcul ütötte. A bajcsuk segítségére érkezett rendőrök aztán letartották és bekisérték a garáza bérkocsis. Kijáratásáig lezárták és ellene hatóság elleni erőszak címén megindították az eljárást.

* **A gőzgépközleők vizsgája.** A gőzgép kezelők és kazánfűtők vizsgálobizottsága közhíré teszi, hogy a legközelebbi vizsgálatot folyó hó 13-án az az vasárnap reggel 8 órakor a nagy László-malomban fogja megtartani, melyre jelentkezéseket a helyszínen is elfogad.

* **Az épülő Kecskemét.** Kecskemétről jelentik: A háztulajdonosok tömegesen fordulnak kérvénnyel a városi tanácshoz, hogy indítsa meg a város ellenük a kisajátítási eljárást. A helyzet ugyanis az, hogy a várost két évvel ezelőtt szabályozni kezdték és kijelölték a szabályozási vonalakat. A fölrengés által megrongálódott és a szabályozási vonalba eső házak tulajdonosai, mivel nem tudják ujjaépíteni a házaikat, azokat felajánlották megvételre a városnak. A város szintén nincs abban a helyzetben, hogy több száz házat megvásároljon és így inkább megadja a házakra a javítási engedélyt. Több esetben azonban mégis megindította a kisajátítási eljárást. — A Magyarországi Építőmunkások Szövetsége kiáltványt intézett a lakossághoz, hogy a munkát ne bizza ismeretlen vállalkozókra, és biztosítja az építetőknek, hogy a munkálatokat méltányos áron és lelkiismeretesen elvégezi.

* **Három libapásztorleány a kutban.** Végzetes szerencsétlenség hírével közli velünk zsákai tudósítónk. Három kis leány: Duró Margit, Szakács Mari és Berti Piroška, a falu határában levő mezőn libákat őriztek. Libaőrzés közben mulattak, játszadoztak, majd elmentek a kúthoz vizet inni. A három gondatlan 8 éves kis leány ott hancurozott a kut mellett, felálltak a kut kávjára, azután ráültek a vizcsatornára, egymást akarták tülteni a merészségben. Egyszerre azután az egyik elvesztette az egyensúlyt, beleesett a kutba, s magával rántotta a másik két leányt is. Visítottak, segítségért kiáltottak, de mire a mezőn dolgozó emberek észrevették őket, az egyik kis lány, Duró Mar-

git belefulladt a kut mély vizébe. A másik kettőt, Szakács Marit és Berti Piroskát sikerült megmenteni. Ezeknek a nagy ijedségen kívül semmi bajuk sem történt.

* **Iparosok a szinkörben.** Az iparos ifjak tegnap beadványt intéztek a városi tanácshoz, a melyben bejelentik, hogy augusztus 19 és 20-án a *Falurosszát* szándékozzák előadni a szinkörben. Kérik a tanácsot, hogy erre a két napra bocsássa rendelkezésükre a szinkört.

* **Hottest a kutban.** Sittler Adolf nagybajomi korcsmáros cselédje Dömötör Erzsébet fölmondta a szolgálatot, kikérte bérét és elment a gazdájától. Az anyja hiába várta baba a leányt, nem jött meg, végre is jelentést tett a csendőrségen. Az őrsön azonnal megindították a nyomozást, de a leányt sehol nem találták. Tegnap délelőtt Sittler Adolf korcsmáros udvarán álló kútjában vízhozás közben észrevették, hogy egy sötét tárgy uszik a vízben. Horgot engedtek le a kutba, Vincze János napszámos a vödörrel leereszkedett. Az Orzse, hallatszott föl a kutból. Mindenki borzadva nézett le a vízbe. Vincze a horgot beleakasztotta a lány ruhájába és fölhozta. Dömötör Erzsébet volt, az eltűnt cselédleány. A csendőrség megindította nyomozást és kiderítette, hogy a leány öngyilkos lett, még pedig azért, mert az anyja nem akarta magához venni.

— Ahol a nyáron etted a kegyeredet, ott egyed a télen is! — kiáltotta az anyja a csukott ajtón keresztül.

Tegnap éjjel a lány ismét könyörgött az anyjának, hogy engedje be a szobába, sőt azt is mondta, öngyilkos lesz, de a lelketlen asszony a lányát kidobta az udvarból. Dömötör Erzsébet elkeseredésében öngyilkos lett.

* **A francia nő-pilóta.** Saint-Etienne repülőversenyterén tegnap délután Mme Marvingt, a bátor női aviatika is felszállott Bleriot-gépén. Nagy sikere volt és úgy látszik, a tapasztalások bódították el, mert egyenesen nekiröpült a tribünnek. Lélegzetfojtva nézte a közönség a veszedelmet, de Mme Marvingt visszanyerte hiedelmét, hirtelen magasra emelkedett a tribün fölött, közvetlenül azután ugyszólván zuhanva jutott földre egy korcsmahelyiség udvarán, ahol nagy társaság kuglizott. A versenyteréről odarohant a nép, mert mindenki azt hitte, hogy a női pilóta szerencsétlenül járt. Pedig nem volt semmi baj. Mme Marvingt éppen egy hajtásra ivott ki egy korsó sört, mert — amint mondta — odafönn a magasban perzselően süt a nap.

* **Leugrott az emeletről.** Tegnap délelőtt a biharmegyei kórház belgyógyászati osztályának egyik emeleti folyosójáról leugrott egy ápolás alatt álló beteg. *Torsa János* a neve a szerencsétlen embernek 65 éves és 2 hónapja van a kórházban. Az ápolók holtan szedték fel a köveztől. Tettének oka ismeretlen. A rendőrség a nyomozást folyamatba tette.

* **Találtak a Bémer-téren** egy Stern Gyula névre szóló postatakarékpénztári betétkönyvet és a Kolozsvári-utca egy fél aranyfüggőt. Igazolt tulajdonosai e tárgyakat átvehetik a rendőrségen I. emelet 7. számú szobájában.

x **Itt a vadászat!!** Ha élvezettel akar vadászni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezze be szakembertől, mert nem mindegy az, hogy csak puska vagy patron legyen, hanem fontos, hogy az jó és szakértő által legyen készítve, ne hagyjuk magunkat félrevezetni hangzatos hirdetésektől, mert rendszeren később bánjuk csak meg, ha ilyeneknek felülünk. **Sauer-féle fegyverek** eredeti gyári árában árjegyzék szerint; továbbá a legelső rendű gyárosok fegyverei csak **LADÁNYI JÓZSEF** puskaművesnél kaphatók eredeti árában. M. kir. díporáruda. Telephon 269. Nagyvárad, Rákóczi-ut.

x **Antiquar** (ódon) tankönyveket és mindenféle könyvet veszek és eladok. Könyvszerénynt keresek **Benkő Arthur** antiquar könyvkereskedő **Rákóczi-ut 10.**

Tudósítás!

Tudatni kívánom az igen tisztelt eddigi megrendelőimmel és az elegáns ruhákat szerető úri közönséggel, hogy **a tavaszi és nyári szöveteim**

megérkeztek. Angol és belföldi szövetekben oly nagy választékkal rendelkezem, hogy bármelyik fővárosi céggel felveszem a versenyt, ugyisint az előállításban is, ami a saját vezetésem alatt történik.

Nagybecsű pártfogást kér

FRIEDLÄNDER

angol úri szabó cég

Nagyvárad, Szent János utca 4. sz.

Mintákkal kívánatra háznál szolgálok.

x **MEGVAN** nyitva az első nagyváradai selejtes cipőárúháza. Aki sokat akar megtakarítani, jöjjon oda bevásárolni.

Selejtes cipők elárúsítója

a
Belvárosi Takarékpénztár
épületben

Barcsfalota, Széchenyi-
tér, 2. sz.

Kolosváry Sándor

ékszerész, arany és ezüstműves üzletét

folyó év május 1-én helyezte át
míg az építkezés tart Nagy-
várad, Rákóczi-ut 5. sz. Veiszlovits
házba, az Orsolya zárda templomával
szemben.

x **Jóházból való** 12 éven felüli iskolás fiúk könnyű, tiszta munkára (a gyár udvarban tiszta levegőn bőrt válogatni) felvételnek. Jelentkezni lehet a Moskovits cipőgyárban a portásnál.

FLEGMAN

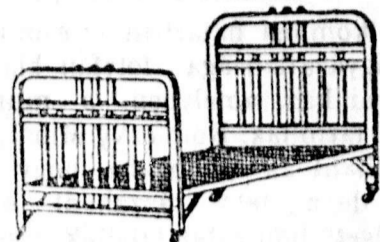
grenadinjai

a legszebbek és legjobbak.

x **Csillár és fémáru gyártási telep:**
Nagyvárad Iroda s raktár
Szt. János-ut. 1. Bémer-tér 3.
Telephon 556. Készítik a legizélesebb kivitelben modern és stilszerű csillárokat, villamos, gáz vagy petrolumra. Átalakítások s régi csillárok galvanizálása; **villamos motor, világítási** és csondó berendezések a legolcsóbban. Kiváló tisztelettel **STERN ADOLF.**

33

Vas és rézbutor

gyári rakitári

Szekrényágy 3 matraccal 20 korona

Sodronybetét 10 korona

Rézkarniss 4 korona

Gyermekágy 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf

vaskereskedőnél Nagyvárad, Kossuth-utca

10 sz. Telefon 636.

TANÜGY.

Allamsegély a tanítóknak. A vallás- és közoktatásügyi miniszter egymásután küldi be a tanítók fizetés-kiegészítésére vonatkozó intézkedéseit, hogy szeptemberre teljesen rendezve legyen ez a fontos ügy. A tegnapi nap folyamán a miniszter arról értesítette a vármegyét, hogy **Baksay Károly** zsákai tapító részére 76, **Csomor Béla** körösnagyharsányi 407, **Szabó László** biharpüspöki 60, **Walner Ferenc** sarkadi 368 korona fizetés kiegészítést engedélyezett.

TÁVIRATOK.

Hadügyminiszter lemondása.

Budapest, aug. 8.

(Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik, hogy a király már döntött a közös hadügyminiszter ügyében. A döntés értelmében a hadügyminiszter már augusztus hó folyamán be adja lemondását.

Meghiúsított rablógyilkosság.

Kaposvár, aug. 8.

(Saját tudósítónktól.) Kohn Sámuel gálofalvai korcsmáros ivójába négy cigány tért be és ott órákon keresztül iddógáltak. Később Kohn felszólította a cigányokat, hogy távozzanak. A cigányok azonban nem mentek el, hanem megtámadták Kohnt és tőle pénzt köveleltek. Kohn erre úgy tett, miatha pénzért ment volna a hálószobába. Mikor azonban bent volt a szoba ajtaját becsukta. A cigányok erre feszegetni kezdték az ajtót. A korcsmáros négyszer kilőtt az aklakon, mikor is a lövések zajára csendőrök jöttek, akik letartóztatták a cigányokat. A cigányok bevallották, hogy a korcsmárost megakarták ölni és pénzt akartak tőle rabolni.

Öngyilkos uriaszony.

Hajduböszörmény, aug. 8.

(Saját tudósítónktól.) Neumann József ma délután négyszer egymásután hasba lölte magát. A fiatal asszony még csak négy hete felesége Neumannnak. A lövések halálosak voltak. Az öngyilkosság oka nagyfokú idegesség.

Tüvész emberhalállal.

Hódmezővársárhely, aug. 8.

A lótkomlósi határban az este a munkások vigyázatlansága folytán kigyulladt egy tanyai ház, amelyben a munkások ruháikat tartották. Kolniczky Mihály munkás berohant az égő házba, hogy ruháit kihozza, de a tető rászakadt és csak szénné égett holttestét találták meg a romokban.

NYILTTÉR.**FOGAK.**

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szápadlás nélkül is készít **kitűnő hírnevű**

Fogműtermében**Özv. Dr. Deákné****Nagyvárad, Kossuth-u. 2.****Fekete Sással szemben**

REGÉNYCSARNOK.

BÖSKE

Irtta SARKADI NAGY SÁNDORNÉ

(Folytatás.)

38

— Ugye mondtam lányok, hogy öltözzetek fel, mert vendégek érkeztek, még pedig urak.

Már az utolsó szavakat alig hallották a lányok, egy pillanat alatt szobáikban termettek s Mály néniére hagyták az ő kifogástalan déli doiletté-jében a vendégek fogadását. A két kártyán, mit a szobaleány urnőjének átnyújtott e két jóhangzású név volt olvasható:

Dr Maglódy András továbbá Berecskey István gróf huszárcapitány.

A néni legbarátságosabb mosolyával fogadta az elegáns körök e két legelső gavallérját. A fiatalberek pedig mintha a világ legtermészetesebb dolgát cselekedték nem a szokásos etiquette szerű percekig tartózkodtak Somlyayéknál, hanem egész kedélyesen megvárták a leánykákat, kik egy negyed óra múlva üdén és ragyogóan léptek a szalonba.

— Margit vidáman üdvözölte a vendégeket, Erzsike ellenben hidegen éz tartózkodó n. Berecsbey titokban figyelte Maglódy és Erzsike találkozását, sokat adott a benyomásokra s várta mit olvashat ki ebből.

Csodálkozása ép oly nagy volt, mint bosszúsága, midőn mindkettőt teljesen közönyösnek sőt mitöbb hidegnek találta.

Berecskey Margit mellett, András pedig Erzsike szomszédságában foglalt helyet.

Kipihente-e már a bál fáradalmait nagyszagos kisasszonyom? kérde Maglódy a leánytól.

— Oh igen, különben sem voltam tulságosan fáradt, miután az én indítványomra korán hazatértünk.

— Es vajjon miért sietette a hazajövetelt? Unta magát?

— Nem én, jól mulattam, de a néni végett siettem, mivel előtte való nap gyengélkedő volt. Mondhatom, nem szívesen hagytam el a bált, mert kitűnően éreztem magam ott.

András csodálkozva tekintett a leányra és sokkal bájosabbnak találta őt otthonába, mint a ragyogó bálon a görög nő jelnezőn.

— Ugye bár még kellemesebben érte volna magát, ha nem találkozik ott egy régi ellenségével, akit már a gyűlölet és feledés homályába merített, s soha onnan elő tüntetni nem óhajtott?

— Önmagát érti — oh ez a találkozás engem teljesen hidegen hagyott, ne vegye udvariatlanságnak, ha bevallom hogy egyáltalában teljesen közönyös volt ön előttem, s így a midőn medláltam semmiféle különös érzelm, amely örömhöz avagy, mint önmagát kifejezte a gyűlöletbe hasonlított nem észleltem magamon.

András meglepve pillantott e kiméletlen szavak hallatára szomszédnőjére, nem gondolt arra, hogy annak lángoló orcái ökölelesen meghazudították közönyös, rideg szavait, csupán a sérelmet érezte, mit a leány szántsándékkal okozott neki. Büszkén emelkedett fel ülőhelyéről s feltéve magában, hogy kerülni fogja a gögös, elbizakodott teremést, ajánlotta magát s barátjával együtt eltávozott.

Midőn a leányok egyedül maradtak, Margit villogó szemekkel fordult barátjánéhoz:

— Rettenetesen viselkedsz te Erzsike unokafivéremmel szemben, igazán szív nélküli leány vagy, de ne fájj Maglódy András sokkal büszkébb semmint egy ilyen gögös hölgygel minduntalan lealáztassa magát, én mondom neked, hogy ezután mindenütt ki fog térni az utadból, láttam azt sértett büszke arckifejezéséről, amint mellőled felemelkedett.

Berecskeyvel beszéltem ugyan, de minden szóról mit váltottatok tudomásom van. Szegény fiu azt hiszem még így sohasem bántak el vele. A dús gazdag Majdányi contesse fél tucat kérést knszarozott ki e szezonban, azon reményben, hogy Maglódy András béri meg kezét.

— Csak kérje is, gratulálok neki hozzá — válaszolt indulatosan a leány, azonban mind sűrűbben gyűltek szemében az áruló könnyek, mit barátinője észre vett, bűnbánóan sietett megnyugtatóására.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.**Gabona üzlet.****Borgida Béla és Társa jelentése**

Budapesten

Határidők szárlata:

Aprilisi buza (1912)	—	—	11.30
Októberi buza	—	—	11.08
Októberi rozs	—	—	9.08
Októberi zab	—	—	8.07
Májusi tengeri (1912)	—	—	7.35
Juliusi tengeri	—	—	7.61
Augusztusi tengeri	—	—	7.40
Augusztusi repce	—	—	14.60

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	—	—	843.—
Osztrák hitelrészvény	—	—	660.—
Jelzálogbank	—	—	491.50
Leszámitoló és pénzváltó	—	—	568.75
Salgótarjáni köszén	—	—	673.—
Osztrák államvasut részvény	—	—	749.—
Közúti vasut	—	—	777.—
Rimamurányi vasmű	—	—	693.25
Városi vasut	—	—	389.—
Beocsini cement	—	—	—

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA**A N.-várad Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság****Rimanóczy-utca 7 szám.**

A nyári idény beálltával az utazó és nyaraló közönség figyelmébe ajánlja a legújabb szerkezetű nagy kényelemmel felszerelt:

magánletét-pénztár

(safe deposits)

mindennemű értéktárgyak megőrzésére.

Ezen páncélszekrényekben a közönség a képzeltet legbiztosabban és saját zára alatt önmaga kezeli értékeit Okmányok, értékpapírok és mindennemű értékek megőrzésére szolgál.

A páncélszoba minden hétköznapon délelőtt 9—12 óráig és d. u. 3—5 óráig áll a felek rendelkezésére.

**MEGELŐZOTT
MOSKOVITS
ANATOMIAI GYŐGYÁR**

NAGYVÁRAD
KOSSUTH LAJOS-UTCA 5. SZ.
Bémer-tér, (Bazár épület.)

Fürdői menetrend.**NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.**

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	7 50	9 50	2 10	4 50	8 10
V.-Velece >	8 00	10 00	2 20	5 00	8 20
Rontó >	8 16	10 16	2 36	5 16	8 44
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 41	5 21	8 49

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 19	5 59	9 29
Rontó >	9 04	11 04	3 24	6 04	9 34
V.-Velece >	9 17	11 19	3 37	6 17	9 47
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 47	6 27	9 57

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 00	2 20	5 00	8 31
V.-Velece >	8 10	10 10	2 30	5 10	8 41
Rontó >	8 16	10 26	2 46	5 26	8 56
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	2 53	5 33	9 03

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Félix-fürdő ind.	8 40	10 30	3 00	5 40	9 10
Rontó >	8 47	10 46	3 07	5 47	9 17
V.-Velece >	9 00	10 59	3 20	6 00	9 00
Nagyvárad érk.	9 10	11 09	3 30	6 10	9 40

* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

Bumbera István

papi- és polgári szabó
NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint
a megyei főtiszte-
lendő papság szál-
litója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

Dajkovits E.

fényirodájában
Sas palota

esküvői felvételek a leg-
diszesebb elrendezésben,
villany felvételei speciálitása
utólérhetetlen.

Fugyivásárhelyi gazdaságunk-
ban gömbölyű és galy tűzifa
igen jutányos áron eladó.

Értekezhetni a

Biharmegyei Gazdák áru- és Hite-
intézete részvénytársaság

507

irodájában

Nagyipiacz-tér, Andrányi-ház.

11961—1911. Tkv. sz.

Árverési hirdetménykivonat.

A nagyvárad kir. törvényszék, mint tkvhatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Makay József kisjenői lakos végrehajtást szenvedő eleni végrehajtási ügyében nevezett végrehajtató 75 kor. 75 fillér hátralékos tőke s jár. ezuttal 38 kor. 30 fillérben megállapított árverés kérési és még felmerülő költségekből álló követelések kielégítése céljából a nagyvárad kir. törvényszék, mint tkvhatóság területén levő I. a kisjenői 226. sz. betétben A I. 1—5. sorsz. alatt 167—169. hrzsz. alatt foglalt a Beltelekben a 225. öi. sz. házból udvarral, továbbá szántóból végül 72—32832 rész közös erdőből álló egész jószágtestre 975 kor. kikiáltási árban, II. ugyanezen betétben a A/II. 7—9. sorsz. 2214—1., 2215—1. és 2216—1. hrzszámok alatt foglalt a Kismagyar hegyen szántókból s legelőből álló szőlőt képező egész jószágtestre 26 korona kikiáltási árban a végrehajtási árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 146. §-a és az 1908. évi XLI. t.-cz. 21., 22., 25., 26. §§-ai (Vhn.) alapján elrendeli és annak foganatosítására határnapul az 1911. évi augusztus 24. napjának d. e. 9 óráját a Kisjenő község házához ezennel kitűzi.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni Az árverési feltételek a kir. tör-

vényszéknel, mint tkvhatóságnál és Kisjenő község elöljáróságánál tekinthetők meg.

Nagy-Várad, 1911. évi június hó 6. napján. A nagyvárad kir. törvényszék, mint tkvhatóság. Dr. Petrócy Zoltán s. k. kir. tvszéki bíró.

A kiadmány hitelül
SZILÁGYI
telekkönyvvezető.

516

Biztosítási szakmában gyakorlat-
tal bíró,
az összes irodai
teendőkben jártas
hivatalnok

alkalmazást nyer a Fonciére,
Pesti biztosító intézet nagyvárad
főügynökségénél.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított dr. Just-féle

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szem-
ben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40
gyertyás W o l f r a m lámpa darabja 3.60 kor.
100 gyertyásé 5 kor. 50 fill.

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Mindenemű izzólámpa különlegességek, fény-
képes z-lámpák ugyancsak legolcsóbb
áron kaphatók.

Csillárok,

ívlámpák

állandóan nagy választékban kapha-
tók s a villamos telepen külön-
céla épített nagy

csillár-raktárunkat

megtékintésre ajánljuk.

Állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1. lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

villamos világítás

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővít-
ését, javítását, ívlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szál-
litását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat
a legolcsóbb áron mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerező telefonja 55. sz.

81

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

FÉLIX GYÓGYFÜRDŐ

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrás, viz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, csúsz (reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknel, idült méh és petefészkek gyulladások, méh-hurut, medencebeli ejtszövetlob és izzadmányoknál. Ivógyógymód alakjában, idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj és epehólyag betegségeknel, sárgaság és epeköveknel, meglepő gyógyhatás. Tükör, kád, mór, szénsav és iszap fürdők. Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 350 kényelmes lakó szoba, kitünő vendéglők, jutányos étlap-árak, elsőrendű ciganyzene, vasárnaponként katonazene, tennis-pálya, gondozott sétautak 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. — Posta, távirda, interurbán telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. Prospektust küld az igazgatóság

**ITAZ AMERICAI HŐ HULLÁM.
LEGJOBBAN VÉDEKEZHETÜNK
TARSOLY ÉS
RISZTÓ
FÜRDŐ
KÁDJAIBAN.**

Sz: 2 3 4
Kor: 36- 40- 48-

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR
műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.
Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkaért jótállok.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.
192

A Biharmegyei Gazdák Aru és Hitelintézete Rt.
Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.
Befizetett alaptőke: 1,000.000 korona.

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5°-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.
Folyószámla hiteit nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenféle bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyósít házakra és földbirtokokra. 161

2—3 középiskolát végzett fiu
nyomdász tanulónak
felvétetik
Szent László-nyomda
R.-T.-nál.

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József
villanyerőre berendezett épület és diszmulakatos ipartelepéhez
NAGYVÁRAD, Pereces-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző
takaréktűzhelyek
és lakatos tömegáruk állandó raktáron.
Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Bámulatba ejt mindenkit az „ILLATSZER KIRÁLY” árai!

Rákóczi-ut 5 szám, Veiszlovits-ház. Figyeljen az árakra.

1 üveg Odol	74 kr.	1 üveg Kerpel kézfinomító	88 kr.	1 csomag eredeti Gillette kés	1 frt 85 kr
1 » francia szárviz	25 »	1 tégely Margit krém	40 »	1 Gillette utánzatu borotva készülék	1 » 50 »
1 » száj szagtalanító	50 »	1 » Diana krém	65 »	1 valódi serte hajkefe	70 »
1 tubus dr Heyder fogcrém	50 »	1 drb Dianna szappan	65 »	1 dublé bajuszkefe	20 »
8 » Thymol	20 »	1 dob Lickner puder	88 »	1 valódi serte ruhakefe	45 »
1 » Stomatin	20 »	1 » amerikai porcellán puder	1 frt 20 »	1 körömkefe	05 »
1 » tégely Odontin togpaséta	55 »	1 üveg amerikai petrol	50 »	1 surolókefe óriási	20 »
1 drb Odontin betét	85 »	1 » Emke hajszesz hajhullás ellen	1 frt — »	1 surolókefe kisebb	10 »
1 üveg Picavan	96 »	1 fekete champos	12 »	12 drb Royal angol cipő krém	96 »
1 üveg Bay Rum	35 »	1 rud rozsa Glycerin szappan	20 »	1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével	70 »
1 » Jera violette brillantín	30 »	8 drb francia ibolya szappan	50 »	1 » cipőfényesítő flanel	20 »
1 » francia brillantín	15, 22, 35 »	1 » Kielhauser ibolya gycerin szappan	28 »	1 » Jurigatem Zománc	80 »
1 » folyékony brillantín	50 »	1 » Speick szappan	28 »	1 mtr vörös gumicső	60 »
1 » valódi dió olaj	15 »	1 » Windsor szappan	88 »	Egynegyed Ko Brunz watta	85 »
1 » » » kivonat	75 »	1 tubus kaloderma	28 »		
1 drb bajusakötő	15, 20 85 »	1 » Beloderma kézfinomító	28 »		
		1 üvegtégely tejserém	20 »		

Gummi ágylepedő 6 féle minőség igen olcsón, mindennemű betegápolási cikk legolcsóbban, minden más itt fel nem sorolt pipere és háztartási cikkek legnagyobb választékban, igen olcsón! Saját szabónak ellenőrzése, ha személyesen meg nem győződik az áráról.

Nincs vásárlási kényszer! Illatszerek kimérve a legmodernebb Odeurökből!